

Advies en instructies netvliesoperatie

Inhoud

Intakegesprek	3
Vorbereiding thuis	4
Zorg voor een begeleider	5
Voorschriften na de operatie	6
Leefregels na de operatie	8
Mogelijke klachten na de operatie	14
Controles	18
Complicaties	19
Hulp bij spoed	21
Spoednummers	22

Opmerkingen over deze aanvullende informatie

Ontbreekt er informatie in deze folder of is iets onduidelijk beschreven, dan horen wij dat graag. Alle suggesties zijn welkom. U kunt uw opmerkingen doorgeven ter attentie van Margot van der Ven.

Aanvullende achtergrondinformatie kunt u terugvinden op www.oogartsen.nl, echter wat betreft de adviezen t.a.v. onder andere voorkeurshoudingen, wel of geen aanvullende medicatie en leefregels is **onze** instructie altijd leidend, samen met eventueel aanvullende informatie die uw behandelaar met u gedeeld heeft.

Intakegesprek

U krijgt vooraf een uitgebreid intakegesprek. Tijdens dit gesprek worden verschillende zaken met u doorgenomen. Hierbij kunt u denken aan:

- Gezondheidsvragenlijsten;
- Toestemmingsverklaringen;
- Diagnose en behandelplan, hier krijgt u een hand-out van mee op papier;
- Informatie over de medicatie die bij u behandeling past;
- Houdingsadvies na de operatie indien van toepassing.

Vorbereiding thuis

bij geplande operaties

- Om infecties te voorkomen is het belangrijk dat u 's ochtends of de avond ervoor thuis een bad of douche neemt en uw haren wast.
- We verzoeken u geen oog make-up, dagcrème op het gelaat of nagellak te gebruiken en geen sieraden om te doen. Denk tevens aan schone en makkelijk zittende kleding. Tijdens de operatie wordt een spoelvoeistof gebruikt. Dit kan ondanks zorgvuldig afdekken toch langs uw oor en over uw wang lopen.
- Een gehoorapparaat moet daarom aan de kant van het te opereren oog worden uitgedaan. Het hoorapparaat aan de andere kant mag u in houden.

Zorg voor een begeleider

Na de operatie zult u zich mogelijk niet zo fit voelen als normaal. Bovendien wordt het oog afgeplakt. Regelt u daarom van tevoren het vervoer en zo nodig de eerste 24 uur na de operatie thuis begeleiding. Deelnemen aan het verkeer (dus ook fietsen) is niet toegestaan na de operatie.

- Moet u veel hoesten vanwege een verkoudheid of longaandoening? Vertel dit dan als u zich meldt op de operatiedag. Heeft u medicijnen (bijvoorbeeld ‘pufjes’) tegen het hoesten? Gebruik deze dan zoals voorgeschreven en neem uw medicijnen mee naar het ziekenhuis.
- Laat geld en waardevolle bezittingen thuis.
- Als u al oogdruppels gebruikt, dan moet u hier voor de operatie en na de operatie gewoon mee doorgaan. Zo niet, dan bespreekt de arts dit met u. Heeft u medicijnen, gebruik deze dan zoals voorgeschreven.

Voorschriften na de operatie

Vrijwel altijd mag u direct naar huis na de operatie. Na de operatie wordt het oog afgedekt met een verband. De rest van de dag houdt u rust. De ochtend na de operatie verwijdert u **zelf** het verband.

- Indien van toepassing krijgt u bij het maken van de afspraak voor de operatie het recept voor oogdruppels mee, maar dit is niet altijd het geval.
- Deze moet u op kamertemperatuur bewaren. U start echter pas met het gebruik van de oogdruppels op de dag na uw operatie, nadat uw verband is verwijderd.
- Indien u Nevanac oogdruppels voorgeschreven heeft gekregen mag u deze 1x per dag in de avond druppelen en stoppen wanneer de flacon(s) zijn leeggemaakt of afhankelijk van het advies van uw oogarts na 3 of 6 weken.

In de bijsluiter kan een andere dosering vermeld staan of een andere tijdsduur. Tevens kan het zijn dat u een ander medicijn of helemaal geen medicijnen heeft voorgeschreven gekregen. U wordt geadviseerd om het advies van uw oogarts op te volgen.

In een enkel geval kunt u na de operatie nog aanvullende medicatie krijgen. Het aanvullende druppeladvies krijgt u van uw oogarts.

Leefregels na de operatie

De ochtend na de operatie verwijdert u zelf het verband. Het oog is gedurende de eerste weken na de operatie kwetsbaarder dan normaal. U mag de eerste weken niet op het oog duwen of in het oog wrijven. Om uw oog te beschermen tegen stoten en wrijven, adviseren wij u om gedurende twee weken overdag uw (zonne)bril te dragen. De oogarts kan u adviseren het harde kapje, dat u na de oogoperatie hebt gekregen, gedurende enkele nachten te dragen. Dit is niet altijd noodzakelijk.

Moet ik een houdingsadvies aanhouden na de operatie?

De oogarts kan van u verlangen na de operatie gedurende enkele dagen en/of nachten een bepaalde houding aan te nemen. Dit kan reeds op het eerste bezoek met u besproken zijn, anders wordt het na de operatie toegelicht.

Na maculagatoperaties wordt soms een treurhouding geadviseerd voor 3 dagen. Voor de treurhouding zou een hulpmiddel kunnen worden gehuurd. Bespreek dit met de Personal Assistent (PA) voor de operatie, hiervoor is een folder beschikbaar.

Wanneer mag ik weer autorijden?

U mag niet autorijden zolang er gas in het oog aanwezig is. Wanneer u weer mag rijden hangt af van de duur van de aandoening, het type aandoening en de gezichtsscherpte van het andere oog. Vraag aan uw behandelend oogarts tijdens de controle 2 weken na de ingreep wat voor u geldt.

Kan ik douchen en shampoo gebruiken voor mijn haar?

Ja, let hierbij wel op dat er geen water/zeep in het oog komt. Verder niet op het oog drukken of in het oog wrijven.

Mag ik make-up gebruiken?

De eerste week mag er geen make-up gebruikt worden in verband met infectiegevaar.

Wanneer mag ik gaan werken?

- De meeste mensen gaan na 7 á 10 dagen weer aan het werk, maar dat is afhankelijk van het werk.
- Zwaar lichamelijke arbeid kunt u na 2-3 weken weer rustig aan hervatten.
- Kantoorwerkzaamheden kunnen eerder worden hervat. Soms is het verstandig eerst halve dagen te beginnen. Bij kantoorwerkzaamheden kan het zijn dat u in het begin hoofdpijn krijgt of sneller vermoeid bent doordat u nog niet optimaal ziet of de bril nog niet is aangepast. U kunt dit zelf bespreken met uw bedrijfsarts.

Mag ik mijn contactlenzen gebruiken?

De eerste 2 weken en tijdens het gebruik van de ontstekingsremmende oogdruppels mag er geen contactlens in uw geopereerde oog worden gedragen. Na het stoppen van de druppels mag het lensgebruik hervat worden mits het oog rustig is (niet rood).

Mag ik na de ingreep sporten/inspanning verrichten?

Na de ingreep mag u 2 weken niet meer dan 10 kg tillen of zware lichamelijke inspanning uitvoeren. Alles waarbij kracht gezet moet worden, valt onder zware inspanning. Er is geen bezwaar om lichte huishoudelijke taken uit te voeren. Contactsport of balsport kunnen in overleg met de oogarts na 2-6 weken na de operatie weer worden hervat.

Mag ik fietsen en/of hardlopen?

Fietsen mag de eerste week niet, daarna wel mits het zicht het toelaat en u een veilig gevoel heeft tijdens het fietsen. Wandelen mag, hardlopen de eerste twee weken niet. Vraagt u bij uw controle twee weken na de ingreep aan de behandelaar of u hardlopen weer mag opstarten.

Tandartsbezoek?

Geen bezwaar.

Mag ik na de ingreep zwemmen of een sauna bezoeken?

De eerste twee weken na de ingreep mag u niet zwemmen of een sauna bezoeken i.v.m. infectiegevaar van openbaar water.

Mag ik na de operatie duiken, vliegen of reizen naar grote hoogtes?

Zolang er een gas of lucht in het oog aanwezig is, mag u niet duiken, vliegen of reizen naar grote hoogtes.

Mag ik na de operatie alcohol gebruiken?

U mag met mate alcohol gebruiken. Indien u in narcose bent behandeld, kunt u wel sneller last krijgen van alcoholgebruik.

Kan ik op reis/vakantie gaan na een netvliesoperatie?

Het advies is om de eerste 2 weken na de operatie niet te reizen in verband met uw controlemomenten. Tevens hangt het af van uw reisbestemming. Indien u binnen deze 2 weken moet reizen, bespreekt u dit dan met uw behandelaar.

Waarom moet ik gelaserd worden na de operatie?

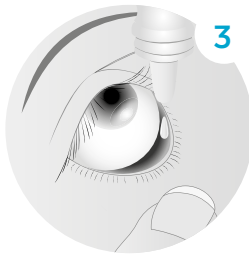
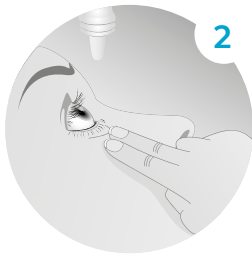
Soms is na een netvliesoperatie een laserbehandeling nodig om de kans op een nieuwe netvliesloslating na de operatie te verkleinen.

Moet ik oogdruppels na de operatie gebruiken?

Niet elke patiënt krijgt druppels na de operatie voorgeschreven.

Instructie voor het druppelen van uw oog

1. Vóór het druppelen wast u uw handen goed.
2. U houdt uw hoofd iets achterover en u trekt het onderooglid (van het oog dat geopereerd is) iets naar beneden zodat er een gootje ontstaat. Probeer het oog niet aan te raken.
3. U laat 1 druppel van het flesje in het gootje vallen.
4. Hierna knippert u een paar maal met het oog

Mogelijke klachten na de operatie

Roodheid

Roodheid van het oog na een netvliesoperatie is normaal en kan zelfs wat toenemen, maar trekt meestal vanzelf weg. Dit kan soms enkele weken duren.

Irritatie en zandkorrelgevoel

Vaak is er na de operatie sprake van wat irritatie en zandkorrelgevoel. Dit gaat in de regel vanzelf over. In uitzonderlijke gevallen worden er hechtingen gebruikt en die kunnen iets langer irriteren (2-6 weken). Hiervoor kan de oogarts tijdelijk wat zalf voorschrijven.

Hoofdpijn of oogpijn

Hoofdpijn of oogpijn kan meerdere oorzaken hebben. Hoofdpijn in combinatie met misselijkheid kan passen bij een sterk verhoogde oogdruk. Het is dan verstandig om contact op te nemen met het retina operatie centrum. Een drukkend gevoel rond het oog hoort bij het normale beloop na de operatie.

Wijde pupil

Na een netvliesoperatie kan de pupil soms enkele maanden groter dan normaal blijven. Dit kan het gevolg zijn van de netvliesoperatie en ook van pupilverwijdende druppels.

Dubbelzien

Na een netvliesoperatie komt dubbelzien regelmatig voor. Dit kan het gevolg zijn van de netvliesoperatie en/of de verdoving. Het is meestal van tijdelijke aard.

Dubbelzien dat langer aanhoudt, kan soms door een uitwendige netvliesoperatie (cerclage met plombe procedure) worden veroorzaakt. Als het dubbelzien na 6 weken nog aanwezig is, dan is het goed om dit met uw behandelend arts te bespreken.

Bewegende zwarte stipjes

Dit is een normaal beeld en hoort bij het herstelproces. Om het glasvocht tijdens een netvliesoperatie beter zichtbaar te maken, wordt een medicijn gebruikt dat uit heel kleine kristallen bestaat. Deze kristallen kunnen na de operatie zichtbaar zijn als zwarte bewegende stipjes en zullen geleidelijk verminderen tot verdwijnen, echter dit kan soms wel zes weken duren. Vaak vallen deze vlekjes pas op als de gasbel of luchtbel deels is verdwenen.

Verminderd zicht

Na de operatie moet u rekening houden met sterk verminderd zicht (U kunt alleen licht en donker onderscheiden). Indien er een gasbel of luchtbel in het oog is achtergelaten, zal het enkele dagen tot weken duren voordat deze opgelost is. Het geopereerde oog heeft ongeveer drie maanden nodig om te genezen. Het herstel van de gezichtsscherpte kan wel meer dan 12 maanden duren. In de eerste drie maanden wordt vaak de grootste vooruitgang geboekt.

Bril

Na 2 weken kunt u overwegen om een tijdelijk brillenglas aan te laten meten. Een definitief brillenglas kan beter pas na 2-3 maanden worden aangemeten.

Gas

Kort na de operatie vult de gas- of luchtbel bijna het hele oog. Door lucht of gas kan men niet goed kijken. De bel zal met de dagen tot weken kleiner worden, hetgeen u ziet als een donkere, schommelende rand die steeds verder zakt. Lucht blijft ongeveer een week in het oog aanwezig, kortwerkend gas (SF₆) ongeveer 2 tot 3 weken en langwerkend gas (C₃F₈) ongeveer 8 weken.

Het gezichtsveld boven de gasbel is vaak helder en wordt met de dag groter. Mocht u boven de gasbel een nieuwe grote donkere vlek waarnemen, dan zou dit kunnen betekenen dat er iets aan de hand is met het netvlies en dient u contact op te nemen met de spoedlijn van het Retina Operatie Centrum.

Olie

Olie wordt niet opgenomen door het lichaam en wordt meestal na enkele maanden operatief verwijderd. Soms is het nodig om de olie langer of blijvend in het oog te laten. Na het verwijderen van olie kunnen enkele heel kleine olie belletjes zichtbaar blijven, vaak alleen maar waar te nemen bij verandering van houding.

Beeldvervorming

Beeldvervorming kan aanwezig zijn als er voor de netvliesoperatie sprake was van een afwijking van het midden van het netvlies (macula of gele vlek), zoals bij een loslating van het netvlies, een maculapucker en een maculagat. Beeldvervorming zal bij deze 3 aandoeningen altijd in meer of mindere mate aanwezig blijven na de operatie. Tot een jaar na de operatie kunt u verbetering verwachten. Dit gaat vaak zeer geleidelijk.

Beeldvervorming kan ook optreden door vochtophoping in de macula als gevolg van een ontstekingsreactie na de operatie. Soms is het nodig om dit te behandelen met ontstekingsremmende medicijnen (druppels of injectie).

Controles

Wanneer zijn de controles?

Controle afspraken na een operatie vinden standaard plaats na 1 tot 3 dagen en na 2 weken plaats. Daarna wordt u weer terug verwezen naar uw verwijzend oogarts. Indien u langdurig gas of olie in het oog heeft gekregen kunt u langer worden opgevolgd.

Het Retina Operatie Centrum Amstelveen en Utrecht is een landelijk specialistisch dagbehandelingscentrum op het gebied van netvlieschirurgie. Ons streven is om voldoende capaciteit te houden in onze kliniek om netvliesproblemen, vaak van (semi)acute aard, zo vlot mogelijk te kunnen zien en behandelen. Dit houdt in dat wij patiënten na advies en/of behandeling niet permanent kunnen blijven controleren. Daarom willen wij u er op wijzen dat na ons advies en/of eventuele behandeling, u wordt terugverwezen naar uw verwijzend oogarts.

Complicaties

De meeste patiënten ontwikkelen na een netvliesoperatie binnen een jaar staar (80-100%). Staar is vertroebeling van de ooglens. Dit is afhankelijk van het soort netvliesoperatie en uw leeftijd en is alleen van toepassing als u nog geen staaroperatie in het desbetreffende oog hebt gehad. Meestal moet men daarom binnen 1 jaar na een netvliesoperatie nog een staaroperatie ondergaan.

Na een glasvocht- of netvliesoperatie kan het netvlies loslaten van de achterkant van het oog. Vaak is een littekenreactie (PVR) de oorzaak van de nieuwe netvliesloslating. De kans op het ontstaan van deze littekenreactie hangt af van de aandoening waarvoor u geopereerd bent. Er is een heel kleine kans op een infectie in het oog (0.1%). Zo'n infectie (endophthalmitis) kan heel schadelijk zijn voor het oog en u kunt hierbij het zicht aan het geopereerde oog ten dele of in zijn geheel verliezen.

De oogdruk kan verhoogd of juist verlaagd zijn na een netvliesoperatie. Vaak is dit tijdelijk en goed behandelbaar met oogdruppels. Naast oogdrukproblemen kort na de operatie bestaat na een netvliesoperatie ook een verhoogde kans op chronisch verhoogde oogdruk (glaucoom). Dit kan zich pas na enkele jaren ontwikkelen.

Het is daarom verstandig om minimaal 1x per 1 tot 2 jaar uw oogdruk te laten meten bij een algemeen oogarts of optometrist (in een optiekzaak bijvoorbeeld). Voor aanhoudend dubbelzien zal u worden verwezen naar een orthoptist voor verder onderzoek.

Vochtophoping in de macula (maculaoedeem) kan soms ontstaan, afhankelijk van uw aandoening. Er zal dan worden gestart met ontstekingsremmende oogdruppels of injectie in het aangedane oog. In een enkel geval is het vocht blijvend met een beperkte gezichtsscherpte en/of vervorming van het beeld.

Hulp bij spoed

Pijn na de operatie

Als u na de operatie pijn heeft kunt u de volgende pijnstillers innemen:

- 4 x per dag 1000 mg paracetamol gedurende 24 uur, eventueel daarbij:
- 3 x per dag 400 mg ibuprofen, gedurende 2 dagen (tenzij u last heeft van maagklachten)

Hebt u één van de volgende klachten?

- Plotselinge verslechtering van het zien en/of gezichtsveld
- Een pijnlijk rood oog met flinke hoofdpijn en misselijkheid, niet reagerend op pijnstillers of de klachten die u had worden erger
- Een oog dat plotseling **rood én pijnlijk** wordt en/of warm aanvoelt

Bel dan direct het spoednummer van de locatie waar u geopereerd bent.

Spoednummers

Bent u geopereerd in **Amstelveen** dan belt u direct het volgende spoednummer

020 - 238 28 02

Bent u geopereerd in **Utrecht** dan belt u direct het volgende spoednummer

030 - 307 92 32

Bij overige niet spoedklachten of vragen kunt u op werkdagen van 10:00-12:30 en van 13:00 tot 16:30 uur contact opnemen met:

Amstelveen 020 - 238 2800

Utrecht 030 - 307 9230

Zorg dat bij het bellen van het spoednummer uw nummerherkenning aan staat. Mocht de telefoon onverhoopt niet meteen worden beantwoord, probeert u het dan na 5 minuten nog eens. Indien u aan de lijn blijft wordt u automatisch doorverbonden met het Amsterdam UMC, locatie VUmc.

Meer informatie

Kijk op www.retina-oc.nl